

Prilog poznavanju lova migavicom u području Dugog Otoka 1953—1957.

Contribution a la connaissance de la pêche à la senne côtière dans la région de Dugi Otok, entre 1953—1957.

Dinko Morović

Institut za oceanografiju i ribarstvo, Split

UVOD

O štetnosti lova migavicom u obalnom području našeg Jadrana pisali su svojevremeno Lorini (1903), Milić (1938), i drugi u našim ribarskim listovima (vidi: Morović, 1950).

Većina ribarskih stručnjaka slaže se da je migavica štetan alat, ali ga se svejedno tolerira. Brojne polemike koje su vođene u najnovije vrijeme (Morović, Grubišić, Carić, itd. 1958.) opravdavaju naša nastojanja da se migavica kao alat priobalnog ribolova analizira i sa ribarstveno-biološke strane, budući da sa ekonomske strane imamo analizu Srdara (1960).

Ovaj prilog o poznavanju lova migavicom izrađen je na temelju podataka koje je sakupljao Vjeroslav Morović, poslovođa poljoprivredne zadruge u Žmanu na Dugom otoku. On je stalno bilježio položaj lova, ukupnu količinu ulovljene ribe, kao i količinu ulovljene gire (pretežno oblice) *Smaris alcedo*, koja igra važnu ulogu u zimskoj prehrani primorskog stanovništva. Ove svoje podatke stavio je na raspolaganje autoru sa željom da se obrade ako se iz njih može izvući nešto korisno. I na ovom mjestu mu zahvaljujemo.

MATERIJAL I POLOŽAJI LOVA

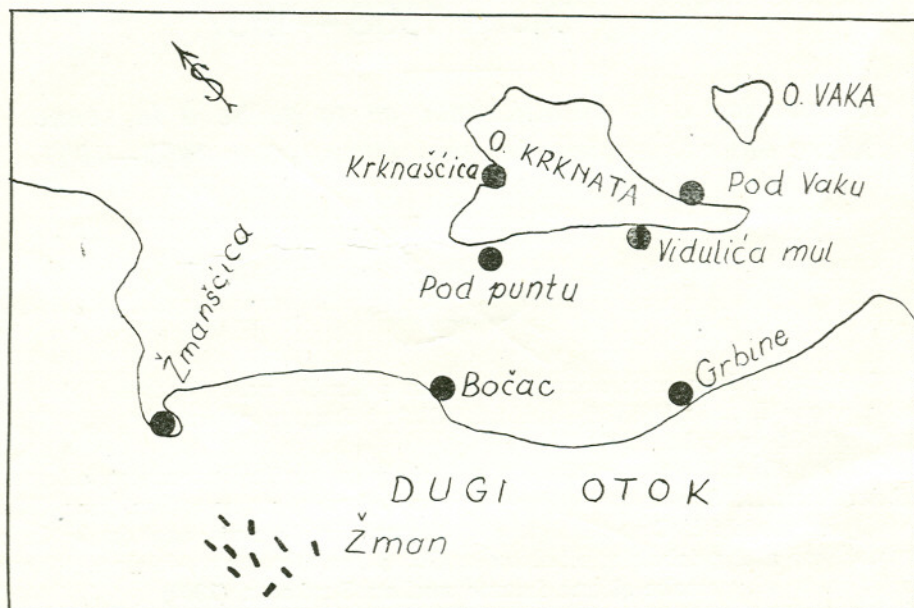
Materijal koji je analiziran dobiven je žmanskim migavicom (na krok). Bilo je zaposleno 9 ribara, što je mnogo; prema analizama dovoljno ih je 7. Mreža standardna, oka na saki ove mreže su iznosila 10 mm. Ono što čini zanimljivim ove podatke jest to što su lovine bile izvršene na jednom skoro jedinstvenom području, na veoma bliskim lokalitetima tako da se analize mogu nazvati mikrosnimkom područja. Lokaliteti lovova prikazani su na crtežu (sl. 1).

U 1953. g. zabilježeno je samo u prosincu 10 potega, u 1954, od veljače do prosinca 181 poteg, u 1955. bilo je 70 potega od veljače do prosinca, u 1956.

izvršena su 33 potega od siječnja do prosinca, ne računajući ljetne mjeseci, i u 1957. samo 15 potega izvršenih u toku listopada i studenog. U samoj uvali Zmašćica bile su dvije postaje, jedna uz samo пристаниšte. Ukupno je analizirano 309 potega na 7 lokaliteta.

REZULTATI OBRADE

Iz tabelarnog prikaza se vidi da su dvije pozicije Krknašćica i Boćac intenzivno iskorištavane od ribara kao najpogodnije postaje za lov gire. Ribari redovno navraćaju na bogatije pozicije već iz iskustva, ali često i drugi motivi uvjetuju jaču eksploataciju jednog područja od drugog (nevrijeme, blizina naselja, itd.).

Sl. 1. Mjesto ulova — Positions des captures

Ako uzmemo kao mjerilo bogatstva lovišta, ukupni ulov po 1 potegu, onda izlazi Boćac kao općenito najbolja pozicija sa preko 15 kg po potegu, dok je pozicija Pod Vaku najslabija, sa 8.5 kg po potegu.

Na postajama Krknašćica i Pod puntu je veliki postotak gire u odnosu na ostale vrste, tj. preko 80%. Postaja Krknašćica se i najviše iskorištava, budući da se u njoj može loviti skoro po svakom vremenu.

Srednja vrijednost područja iznosi 10.66 kg po 1 potegu. Maksimalni broj potega u 1 danu iznosio je 5 potega, minimalni 1 poteg, dok je srednjak potega po danu 3.5. Srdar (Op. cit.) pretpostavlja da se vrši 5 potega dnevno, sa srednjakom od 15 kg ribe po potegu da bi ovaj način ribolova bio rentabilan. Prema ovim analizama, u navedenom području, ulovljene količine dokazuju nerentabilnost ovog alata.

Što se tiče intenziteta lova migavicom raspodijeljenog po mjesecima ulova, vidimo prema podacima iznesenim u tabeli II da su mjeseci VIII–IX naj-

Tabela I

PREGLED POZICIJA I BROJ POTEGA NA POZICIJAMA LOVA MIGAVICOM 1953—1957. GODINE

Localités et nombre des captures de la pêche à la senne côtière, 1953—1957.

Lokalitet	Ukupno potega	Od toga otpada na					Ukupno ulovljeno kg	Od toga gire u kg	Gira u %	Ukupno na 1 poteg (srednjak)
		1953.	1954.	1955.	1956.	1957.				
KRNAŠĆICA	100	4	61	16	15	4	1.110	903	81,35	9,52
ZMAŠĆICA	27	3	21	3	—	—	353	260	73,77	11,54
VIDULIĆA MUL	21	2	13	4	1	1	225	141	62,11	11,49
BOČAC	71	1	38	25	3	4	1.126	811	71,90	15,20
GRBINE	33	—	18	8	4	3	475	364	76,63	10,73
POD PUNTU	39	—	16	10	10	3	497	407	81,89	9,35
POD VAKU	18	—	14	4	—	—	178	129	71,27	8,53
U k u p n o (total):	309	10	181	70	33	15	3.964	3.015	74,13	10,66

Tabela II

PREGLED LOVA MIGAVICOM 1953—1957. GODINE, PO MJESECIMA

Résultats des captures d'après les mois

Mjeseci	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Prosje k po mjesecu
Broj potega	3	12	8	7	34	5							
Ukupno							15	43	31	70	43	38	25.75
ulovljeno kg	30	69	66	76	428	93	186	543	473	1.030	357	392	330.33
Od toga gira	24	23	42	49	324	75	133	390	360	848	459	288	251.25
Ostale ribe	6	46	24	27	104	18	53	153	113	182	119	104	79.08
Po 1 potegu kg	10.0	6.43	8.71	7.45	9.49	13.0	13.6	11.40	15.46	14.58	9.77	8.92	10.66
% gira u odnosu na ostalu ribu	80.0	33.3	63.6	64.4	78.03	80.6	71.6	71.3	76.1	82.4	79.4	73.5	71.18

bolji za lov, dok su najslabiji rezultati postignuti u II mjesecu. Mjeseci IX i X najpogodniji su za lov na ovom lokalitetu. U proljetnim mjesecima odnos ulova gire prema ostalim ribama znatno je niži nego što je to slučaj u ljetnim, jesenjim i zimskim mjesecima. U veljači je nađen i minimum postotka gira u lovinama.

KRATAK SADRŽAJ

U ovom kratkom radu prikazani su sakupljeni rezultati lova mrežom migavicom na jednom području u Dalmaciji, Dugi otok. Prema analiziranim podacima proizlazi da je ova mreža pogodna za lov gira u jesenjim mjesecima i da njen ulov imade važnost jedino u kućnoj prehrani našeg obalnog stanovništva. O rentabilitetu ulova zbog niskog faktora ulova po 1 poteгу i zbog angažiranja brojne radne snage, ne bi se moglo govoriti.

CITIRANA LITERATURA

- Lorini, P. 1903.: Ribarenje i ribarske sprave pri istočnim obalama Jadranskog mora (str. 76).
Milić, N. 1938.: Migavica u morskom ribarstvu. Jadranski ribar, III/1938. br. 11 (str. 3—4).
Morović, Grubišić, Carić, 1958.: Polemika o štetnosti migavice. Slobodna Dalmacija, br. 4668.
Srdar, S. 1960.: Morsko bogatstvo Jadrana i njegovo iskorišćavanje. Prinosi proučavanja ekonomike rib. Sv. 4. JAZU, Zagreb (str. 328).

CONTRIBUTION A LA CONNAISSANCE DE LA PÊCHE A LA SENNE COTIERE DANS LA REGION DE DUGI OTOK, ENTRE 1953—1957.

Dinko Morović

Institut pour l'océanographie et la pêche, Split

R é s u m é

Dans ce bref exposé, sont rassemblés les résultats de la pêche à la senne côtière dans une région de la Dalmatie. Dugi otok, l'il près de Zadar.

L'analyse des données obtenus montre que ce filet convient pour la pêche des picarels, *Smaris alcedo*, pendant les mois d'automne et que la capture de ce poisson n'est importante que pour la nourriture des familles de la population côtière. Il ne peut être question de la rentabilité de cette pêche à cause du facteur bas de la capture, par coup de filet — 10,66 kg — et à cause de la main d'oeuvre nombreuse engagée. Ce filet donne les meilleurs résultats en automne.